

Latvijas Rītām Prefektūru Amīss.

54. gadagājums.

Nr. 3.

Treschdeenā, 15. (27.) Janvar.

1875.

Redakteera adrese: Pastor Safranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedīcija Besthorn l. (Reyber) grahmatu bohdē Jelgawā.

Latvijas Amīss ar to peelikumu „**basnīzas un skohlas finas**“ us jaunu **1875.** gadu maksahs kā lihds fchim: **Jelgawā** sanemoh 1 rubli, **Rīgā** pēc Daniel Minus l. sanemoh 1 rubli **20** kap. un par pasti pēsuhtoht **1 1/2** rubl. Kas 24. eksemplarūs apstelle, dabuhn 1 wirsū.

Apstelleschanas peenem: **Jelgawā** amīssu namā Besthorna l. (Reyber) leelā grahmatu bohdē pēc tīgus platscha; **Kuldīga** Besthorn l. grahmatu bohdē; **Rīgā** Daniel Minus l. kantori, teatera un wehver eelas tūhri; **Beibīte, Valmeera un Valkā** zēn. latv. draudes mahzitāji. **Viļņi** Kursēmes un **Widzemes** zēn. mahzitāji, skohlotāji, pagasta vezacee un skrihveri teek tūhgi apstelleschanas mihi pēnemt un tāhlak apgahdāt.

Nahditajs: No eekshemehm. No ahrhemehm. Rabds wabds is Jaun-Platones. Skohlas moise. Newainiba bel dās. Dseedataju labits. Lībgsnības nasta. Gekēm gēku alga. Pasaules eedībniotāju slatis. Labas loimes lajtajeeem! Wissaunahs finas. Dahwanas. Sludi ašchanas.

No eekshemehm.

No **Jelgawas** pūfes. Preezigo seemas īwehtku laizinu un wezu gadu ar to ūlawas dseesmu: „**Gohds Deewam angstibā, meers wirs semes un zilwekeem lab s prahs**“ pawadijuschi — nu ar preezigu un drohschu firdi jaunā „**1875.**“ gadā eegahjuschi wehl reis atskatidamees eeweħrojam, ka tas labaks prahs zilwekeem muhsu gabalā gan grahabs greestees atpakał; sahdsības druzības masumā eet un sahk dilt; fchur tur wehl tomeht weza gada beigās muhsu zilwezigā fadīhwē augoni bij eekluhdijschees: 6. Dezember nakti Annenburgas Gu htu mahjas kālejam sagli īmehdi iſlaususchi un iſsaguschi wina amata leetas un 18 pohdu kālamahs dſīlīs; bet drihs tehwineem pēdas pēedsina, atrada tāhs leetas stalla mehflōs aprakta; paschus eeslohdīja zeetumā. 17. Dezember nakti Jaun-Swīrlaukas Starpās krohdīneekam stallus uſlausa un iſsaga 2 brangus ūrgus. Dschuhkstes Spahru-Pohfchū ūimneekam 19. Dezember is Irmlawas Tahmu krohga stedeles 2 ūrgus ar eejuhgutmu sagli iſsaguschi. 21. Dezember nakti Skurstenu muisčas Brāfschku mahjas sagli klehtis uſlaususchi, meitahm lahdes atlauſuschi un iſnehmuſchi 3 rubl. 50 kap. naudas, bet zaur pēzelſchanohs iſbeedeti eemukuschi meschā; duhſchigi mahjeneeki tomehr dſīnuschees pakat; nau warejuschi saglus paschus panahkt, tikai oisjuhgtu ūrgu mantojuschi. 24. Dezembera wakarā Oħglaines Kahrlīnu ūimneeka dehls, kas no **Jelgawas** skohlas mahjā brauzis lihds ar weenu kamanās eenemtu pasihstamu atſtawneeku pēbrauzis pēc Lapu krohga; atſtawneeks eegahjis krohga un tuhlit iſnahjis weens zits peleki gehrbees sagla tehwinsch ar leelu rungu rohla, apgahpis skohlnieka kamanās, winu iſfweedis ahrā un — nu pats kamanās eesehdees aibrauzis probjam. — 26. Dezember ūchida mohderneeks dſīna 40 wehrſchus us Rīgu, zēlā kahds ūlakta ūlaps, eegribjees wehrſchā galas, weenu bulli notſchopis un mehginajis nomalus kur wilkt, bet pilſehtā sehnu ar wiſu bulli ūakehra

un paſchu celika zeetumā pēc „ſausas maiſes bes galas.“ Pirmā seemas ūwehtku deenā Garoschū Lahmas krohga tīchiganu banda ohtrai tīchiganu bandai uſkrita, mahjakohs ar ūweem „spaleem“ lihds nahwei ūkahwuschi un winu kubbas ar waru atnehmuschi. — Zeram un wehlamees, lai zaur Deewa ūpehku ūchadi augoni jaunā gadā ūahktu ūafinatees un lai wiſi nama tehvi wiſi wairak buhtu nomohdā us tam, kahdus tehwinus wini ūawās ihrs ēenem. Tāhdus, kas pa deenahm bes darba mahjā gul un ween naktis apkahrt leen un braufa, kur newat ūrahdiht ūnamus ūlnas darbus — negeldetu ne par kahdu naudu ihrs ēemt, kamehr reds, ka labojahs. Beidsoht ūakam: „Deewa valihs jaunu gadu ūahkt, dohd wiſam labam pēc mums nahkt.“ —

A. H-n.

Pehtertahles Wimbu ūimneekam 26. November ap ūkaru nodedsa rīja. Meitas un pujschi dſīhwojuschi par rīju iſmihstītus ūlinus ūlūtīdamī un ūkadamī. Rījas krahns ne-efoht tai deenā ne mas ūrinata. No ūam uguns zehlusees, nau ūnamis. Īhka bijusi uguns ūeedribā apdrohſchinata.

4. Dezember ūahdam ūemites ūalpam ar leelo ahmaru us ūalku ūitoht, ahmurs no rohlahm ūſchluhks un ūahktu galas aiftahs pret ūaumum. It drihs wihrs tā ūopumpis, ka jau ohtrā deenā bij pagalam. 8. Dezember prasa Daigoles muiſchu ūalps ūallmeisteram ūrgu, no ūahdam ūtwejahm mahjahm ūuhru ūdsu pahrwest. Bet ūalps ūobrouz us ūitahm mahjahm, kur tai deenā ūahsas, nonem ūumchā ūakarā ūahneekem ūabakohs ūamanu dekus, ūchiras un ūitus ūrgu eejuhgumus un dohdahs us Tukumas ūusi ūohjam. Par Abawu pahri brauzoht ūrugs eekriht un noſlihks lihds ar ūiſahm ūagtahm ūeetahm. Ūaglis ūodohts ūeefahm.

Swahrdes ūohlas ūams ūodedis ūezember mehnesha ūidū, ūaſchā deenā ūaikā. Ne ūohlotajs, ne behni ne-efoht to ahtaki manijschi, kamehr apkahreji ūaiminu ūaudis uguni ūumta ūeraudīdamī ūafrehjuschi glahbt. Ne-efoht ūarejuschi nelo dauds wairs ūglahbt. ūohlotajam efoht dauds ūantas un ari ūohlas behrneem drahnas, grahmatas un ūitas ūetas ūadeguscha.

Par Semitneekeem un Santeneekeem gul dauds behrni un ari leeli zilveki ar fakleem slim. Par Brentschineekeem negrib fcharlaks brigtees. Ari Jaun-Auzes pagastā dauds behrnu ar fcharlaku mirstoht.

No Puhneem un Wezpils. Esam awisēs lasijušchi, ka no daschahm pusehm fainmeeki, kas zaur labu lungu peepalihdsibu ir par grunteekeem palikuschi, sawu laimi un preeku ziteem finamu daru. Nu mehs Puhn- un Wezpilneeki waram to paſchu ar preezigu ſirdi fazib, ka pa isg. Jurgeem 1874. g. mehs wiſi tee paſchi libdſchinige mahju rentineeki esam fawas mahjas par dſimtahm pirkuschi. Nezik gadus atpakaſ ne weens no mums newareja dohmaht fawas mahjas par dſimtu pirk. Bet gohds Deewam un ſirſnigas pateizibas muhſu tagadejam zeen. leelkungam, Kazdangaſ dſimtungam, boronam von Manteuffel, kas gan tikai ihſu laiku par mums walda, bet ne ka waldineeks ween, bet ari ka tehwes behrneem mihiu ſirdi un prahru ir rahdijs un wiſu darijs, ka mehs paſchi par sawu mahju grunteekeem paleekam, ar meeru buhdams, zik kats fainmeeks wareja eemakſah un to zita kapi-taka iſmakſaſhanu us dauds gadeem nolikdams, tāpat ari wehl palihdsibu rahdidams pee jaunu ehku buhweschanas. Ihpafchi pateiziga ſirdi zeen. leelkungu paturehs Wezpils Klause grunteeeks; ſchibis mahjas preefch pahri ſimis gadeem bij muifcha un par wiſu to laiku, kamehr ir par mahjahm eerikte-tas, tur dſihwo ta pati familijs; pehrna waſarā tur tika ar leelkunga palihdsibu ſtals jauns nams uſmuhręts. Lai Deews fwehti muhſu leelkungu un zeen. leelmahti un uſtur wiņus ilgi mums par preeku un laimi! Ta ir muhſu ſirds wehleſchanahs.

E. K. R.

No Gorkeem. Turu par waijadſigu zeen. tauteſcheem pasnoht, ka Gorku ſemkohipbas, ka ari mehrneek ſkohla, us ſara deenstu luhojoht, ir atlauts ſkohla netrauzetam palikt lihds 24. gadam. Schahdu atlauſchanu turu preefch mums Latweeſcheem par gauschi ſwarigu, jo Deewamschehl ſtarp Latweeſcheem wehl dauds tahu atrohdahs, kas sawus dehluſ tif tad ſahk ſkohla fuhtiht, kad teem gandrihs jau mahzibā ja-eet.

Scheijenes ſkohlu kurſu beiguscheem jaunekkeem wiſs deenefchanas laiks ir tif 1½ gada, un ja paſchi eestahjahs ka ſawwalneeki, tad tif ſefchi mehnecchi.

Par Gorku ſkohlahm ſinojoht, ka to jau ſavā rakſteenā isg. g. ar Behrsina ī. darijahm, wehl reis atgahdinu, ka lai ſchurpzelotaji zik ſpehdami dſihtohs pehz Kreewu walodas un kam nau eespehjams mahja kreetni Kreewu walodu mahzitees, tas lai wairak mehnechus preefch eestahfchanas us ſcheijeni dohdahs, jo tagad ſcheijenes ſkohlaſ teek ſtipri ſkatihts us Kreewu walodas ſinachanu. Seelinsona Jahnis.

No dasheem ſhogad deenesta eestahjuscheem ſaldateem esam finas lasijušchi, ko tee mahjineekeem pahrſuhtijuschi un kur ſiu dohd, ka wiſas wiņu wiſneezibas us to laipnako ar wineem apeetahs un rauga deenesta nastas zik ſpehjams weeglinah. Ta leeta, ka ſaldatu pulka atrohdahs jaunekli ari no augstakahm lahtahm, nahk ari wiſeem ziteem par labu.

Jelgawā Swaigsnes deenā leelajā wahzu baſnizā abas draudses (no rihta mahzitaja un pilſehta mahzitaja) fwehtija ſaweenotas misiones fwehtkus. Sprediki fazija zeen, general-

superdenta kungs, pehz tam Seeseman mahzitajs paſneedaſ ſinas no paganu misiones un Gurland mahzitajs runaja par Juždu misioni.

Latv. kurlmehmo ſkohlotajs Linde kungs Jelgavā ir plafchaku rakſtu farakſtijis „par kurlmehmeem un kurlmehmo ſkohloſchanu“, kurā us to gaſchako wiſu ſcho leetu pahrruna un grib laſitajeem reis ſkaidri iſrahdiht, kas ta kurlmehmiba iſti par wainu ir un ka tur ſpehj libdſeht. Schis rakſts tiſ gan ar laiku ihpaſchā grahmatinā nodruſahs, bet Linde kungs gribedams, lai ta pahrrunata leeta tiku pahrt wiſu muhſu tehwiju finama, ir sawu rakſtu Latv. aw. redakſijai un ka dſirdu tāpat ari zitahm redakſijahm dehk nodruſahnas peesuhtijis. Tikklihds ka daschi eepreelfcheji rakſti ruhmi dohs, gribam to mineto rakſtu labprah ſaſehts.

Rihgā jauna gada wakarā leelajā teatera namā weens jauns barona kungs von Knorring til tahlu eenahzis strihdē ar weenu ſchihdu Kaufmani Friedliebu no Jelgawas, ka ir pistoli if kules iſwilzis un ar diwi ſchahweeneem sawu pretineeku ſmagi ſaſchahwīs. Friedliebs tika nowests us laſareti, ſchahwejs ſchibis ſeetumā un gaida teefas ſpreedumu.

Kihwas kans, kam lihds isg. gada beigahm bij Kreewu ſemei janomakſa 100 tuhlt. rublu, bij jou Nowembera beigās leelo puſi eemakſajis, gribedams parahdiht sawu paklaufiſbu un padewibū. Kans makſa wiſwairak ſkaidra ſudrabā waj ſudraba naudā, kaut gan pa Kihwas walsti ſtaiga ari deesgan Kreewu papibra naudas, bet Kihweeſchi tura Kreewu papibra naudu dahrgaku ne ka ſudraba naudu, jo ta teem ir dauds weeglaki lihdsneſama un tohp tapehz ſohti mekleta un ar 1 prozenki dahrgaki aifmalkata.

No ahrſemehm.

Frantschu tautas ſapulzē tika ar balsu wairumu (386 pret 282) noſpreets, ka waldifchanai buhs par to gahdaht, ka fwehtdeenas fwehtifchanai nekur netohp zaur darbeem trautea; ſchis ſpreedums ir minister kungam dehk iſpildifchanas peesuhtihits.

Spanijas jaunais lehninsch (wiņu ſauz par Alfonſu to diwpadſmito) ir ar kugi no Marselas nobrauzis us Spaniju, Barzelonā iſkahpa malā un tika ar leelu gohdbu apſweizi-nahs, no turenē brauza us Walenziju un tahlak us galwas pilſehtu Madridi. Mahte, lehnixene Isabela, ko Spaneeſchi preefch nezik gadeem aifdīna, nebuhschoht wiſ tagad wehl Spanijā rabiſtees, bet paliks Parīzē. Bahwestneeku partijs gan rauga jauno lehninu ſawōs tihklos eewaldfinaht, bet ka dſird, wiſch eſoht teizis, ka dſihſees us to, ka ari ewangeliuma tigieem tigibas ſwabadibas netruhkt. Tagad pa brihwalsts laiku luteru tigibas laudis bij Spanijā dauds teſibas panahluschi un ta ausdama gaiſma ſahla jau ſtipri ar ſwehtibu wiļnoht us dauds pufeſhm; ja Alfonſ to wiſu aifkal ſahktu apſpeest, tad wiſch ſawai ſemei leelu ſwehtibas awotu aifmestu un beidſoht buhtu pret weenu leetu zihnijses, ko to-mehr neſpehs pahrwareht nei apflahyeht. — Don Karloſam eiſoht ſohti wahji, nauda eſoht pee gala un ſaldati behg prohjam, bet lepns buhdams, ka jau Spaneets, wiſch iſlaſch manifestu, ka karohs us preefchhu, kamehr buhschoht wiſu Spaniju ſew eemantojis.

Spanijas jaunais tehnisch sawā galwas pilfehtā ir ar leelu gohdibū apsweizinahts, un buhschoht tuhDAL dobtees us kara lehgeri seemelōs, sawu mihibu parahdiht teem, kas wiAU pirmee us tehnika krebslu aizinaja. Bahwestneku partija bij gan jau paschās pirmajās deenās prohwejuši tehnika sirdi us to lohziht, ka lai wifas zitas tizibas, kas nau fatolu, fahk apspeest; luteru basnizas Madridā, Kadiskā u. z. tika slehgtas, bet ta fina aisskrejha drihs us Englanti un zitahm puſehm un pazechlahs drohschi balsi, kas noteiza, ka ar tahdu darischanu Spanija pEE zitahm leelvalstihm us draudsību ne-war zereht. Tā tad wehīsch pehz vahri deenahm atkal atgreesahs zitads; luteru basnizas ir atkal wifas atwehrtas un tizahm ir pilna swabadiba, bet redsehs waj tā ilgi pastahwehs.

— Jaunai waldischanai tuhDAL eefahkumā ir weena nejauka leeta iſlīhdīnāma: Weens Wahzemes kugis ar petroleju no Amerikas braukdams bij peedsihts pEE kahda Spanijas ohsta un gribēja tur trehrtees, bet Karlistu dumpineki, kas tur tuwumā bij, nehmuschees swescho kugi, kas bij meera flagas uswilzis, tik neschehligi apfchauhtiht, ka kugim bij leelas behdas ja-iszeesch. Par schahdu waras darbu Wahzeme pēprāja no Spanijas waldischanas apstrahpeschanu un atlīhdīnāschānu un ja to tai nedohs ar labu, tad brauks Wahzu kugi turp un paschi sohdīhs; tur nu tehnisch raudsīhs leetu iſlīhdīnāht, jo kas semē grib par waldischāku buht, tam waijaga par tādām leetahm atbildigam buht.

Turku sultanam ir atkal fawas raises. Serbija sahk stipri kahjās zeltees, ka waretu Turku waldischau nokratiht un pati walditees us fawu rohku; dauds jaunekli, kas fchur tur Austrija un Wahgzemē us augstahm ūkohlahm ir, dohdahs mahjup, gribedami dedsigā brihdī flinti rohķa grahbti. Kā leekahs, tad wiši ūchee karstmani rehķina us to, ka ari Rumenija un Montenegras semite lihdsi zeltees kahjās, bet tai leetā war stipri peewiltees. Rumenija gan fargafees sultanam preti zeltees, kur dsird, ka zitas leelwolstis negrib nemas vulkā jaustees un weenu masu semiti gan Turks weegli pahrspēhs un tai tad jo gruhti kļahtohs. Montenegroeschus Turks efoht ori peelabinajis zaur to, ka preeskī wifem teem Turkeem, kas Podgorizā bij Montenegroeschus nolakhwuschi, ir to nospreestu zeetuma strahpi pa-afinajis us nahwes strahpi. Tā tad Montenegroeschī ūchim brihscham ir apmeerinati. Tapebz lai Serbeeschī leetu labi apdohma, pirms eefahk, ka neno-eet ūchihbi.

Laimigs brihdis. Kahda leelmahte jauna gada festdeen nobrauza us tirgu, gribedama ismekletees labu sohfs zepeti jauna gada maltitei; useet ari weena faimneeka kamanas sohfs, ihfti ko redseht un falihft 3 sohfs, katru pa 3 rubli. Kamehr tur andelejahs, netahlu no kamanahm stahw weza feewina un redsedama, ka leelmahte ap trefnajahm sohsihm prezajahs, wina nopusdamees faka: Kad jel es ari muhschâ reis pee tahda zepeschha ktubtu! Leelmahte to nodfirdejusi nem weenu no sohsihm un fneeds wezitei, lai to few us jaunu gadu uszepotees. Sawus 9 rublus faimneekam nomalkfusu fehsch kamanas un aisbrauz ar fawahm abahm sohsihm. Saimneeks naudu rohla turedams pee-eet pee feewinas un faka: „Rè feewin, preeksch leelmahtes gan fchihs sohfs malka 3 rubli, bet preeksch ziteem tilai 2 rubli, schè tew tas 1 rublis no tawas sohfs.“ Kas nu war aprakstift feewinas preeku, kad ta ar brangu sohfi ua wehl rubli kule us mahjahm tezeja?

Gudris padohms. Pa malu malahm teatera draugi suhdahs par teem milsu zekuleem, kahdi tagad pee seeweechuhu kahitas augstā mohdē, kur weselas kohdelas un matu kules fasprausch stahwu kā tohruus galwā; kur tahda zekulota dharma sehsch, tur finams patakneeleem wiſa pasaule ir aiffloodsita, un teaterōs seltenites mihl pirmohs frehflus, ko tur nulai dara, wiſa zita Deewa radiba? Wahzsemē weena teatera waldiba isgudrojuſi sawadu padohmu, ir pee teatera durwiſhm yeesituſi ſchahdu luhgſchanu: Wiſas ſmułahs dahmas tohp luhgtaſ teateri nenhaktar stahwojeem milsu zekuleem. Schi ifſludin afschana ir dauds palihdſejusi, jo latra labprah ſkaitahs pee ſmułajahm. S.

Aahds wahrds if Jaun-Blatones.

Luhdsu zeen. Latw. aw. lasitajus, atwehleht ir man no fawa masumina ko lasitajeem preefschā zelt. — Man i. g. Latw. aw. 46. peelikumu par luteru palihdsibas lahdes darboschanohs 1873. g. islafoht un pahrdohmajoh, fa tur zaur palihdsibas lahdes darboschanohs Saratowas gubernā, Sibirijas Omskas kolonijā, Woroneschbas gubernā, un tāpat Nowgorodas kolonijā Derwā, ir no palihdsibas lahdes krajhuma pee skohlotaju un skohlu ustureschanas un eerikteschanas palihdschats. Pee teem isklihdufcheem Latveescheem, kas naba-dfigi dñshwo tahlās Kreewijas gubernās masōs pulzindis isklihdufchi, tatschu zilc nezik teek gahdahts par skohlas buhšchanu, lai gan deesgan ta palihdsibas lahde ir wahja un nepeeteeziga un wehlams, lai Deews dohtu palihdsibas lahdei bagatakus aunglus veedsihwoht, fa fawu eefahktu puhlinu waretu us preefschu ar weenu pilnigaki iswest. Bet kad nu pirms esam rūnajušchi par Latveescheem, kas tahlumā no mums dñshwo, tad apfslatisim ari muhšu paschu dñshwi un waijadibas un wahjibas fawā brangi pahrtikuschā krohna pagastā skohlas gahdaschanas leetā.

Muhſu pagasts atrohnahs trefchajā juhdē no Jelgawas starp Jahnischkēs un Schagares ſchoſejahm; muhſu faimnekeem it wiſeem ir augligas kweefchu ſemes, un lauki pareiſi leeli, ta ka zauri rehkinohit uſ katrahm mahjahm buhs 100 puhra weetas aramas ſemes bes plehſumeem; un plehſumi, kas tagad teek no ganibahm plehſti, dascham buhs gandrihs ohtr tič dauds, ta ari ſawa peeteeziga teesa plauw; tapat ari kalpi muhſu pagastā ir deesgan pahtikuschi, jo lohne ſchinis gadōs pareiſi uſ augſchu eet; puifchi, kas uſ fehjumeem ſchinis gadā bij lihkufchi, daudſi pee 150 rubl. f. un daschi wehl wairak ir par gada algu ſanehmufchi, un tapat, kuri uſ ſkaidru naudu lihkufchi ir, no 80—100 rubl. f. gada algu dabuhn, ta ka wiſada laiziga turiba muhſu pagastā walda, bet ſinams atradiſees ari tahiſi, kas ar truhkumu un ruhpēhm laujahs.

Lasitajs mihlais, nefahz jau dohmaht, ka es ta muhsu pagasta brangus laukus isteikdams dohmatu leelitees; ne, tas nebuhu nau mans nodohms bijis spalwu rohkā nemohst; mans nodohms bij tas, ka peeminoht, ka augsfchā mineta Luteru palihdsibas lahde darbojahs valihdsedama masahm kolonijahm skohlas eerikteht, gribiju isteikt muhsu pagasta laizigu turibu pret to garigu wahjibu skohlas truhkuma dehl. Muhsu pagastam ir 41 faimneeku mahjas un wihreeschu dwehfeles skaita pahri par 400 no 1857. g. rewistones, un waj tizesi, muhsu pagastam nau wehl fawas skohlas, muhsu pagasta amata wihri newar wehl nelad eesfahst qar to fwarigu truhkumu dar-

botees, lai buhtu reis pascheem sawā pagasta skohla, kur waretu latris kalpinsch, jo pat nabadsinsch, bei leela gruhtuma sawus behenus skohlā laist, bet tagad teem ar leelu noscheholoschanu japaleek bes kahdas skohlas mahzibas schinis attihstischanas laikōs.

Muhſu pagasts ir pēsfawinajees pee kr. Wirzawas Mādschu skohlas, kā to nesen wehl issagija kahdā rafsteenā Balt. wehstn. Nr. 47, kur pagasta amata wihi pērahdabs, ka wi-neem esoht teesiba lihds spreest par Wirzawneku skohlas dari-schanam, kā ari pēfobla ar zitēm kohpā 300 rubl. f. skohlotajam gada algas pee tagadejas wehl veelikt. Kr. Wirzawas skohlotajs, Weinberg funga, algas paleelinaschanu jau sen ir ispelniijees par tahdu besgala puhlinu, par to nebuhtu preti ko runaht. Schim wiham gan peenahkabs frohni no ohsola lapahm wiht, bet ne wiš zitam kam, kā to kur laſijahm, ne wiš tahdeem, kas eeksch vahri gadeem ne-kahrtibas isdarijuschi, ka netihs tāhs isteikt; ja leezina, ka Weinberg funga puhlinus newar ar naudu aismakfaht; un waj tahdu wihrū dauds atradishim, kas tahdu pulku behrnu, kas vahri par 200 seemas skohlenu un bes tom wehl us seemas svehtkeem un us leeldeeham eeswehtijamee kātru reis pahri par 50 skohlenu klah tēneahk, war apwaldiht? Kad nemas nebuhtu jamahza, tad par to apwaldishanu ween pee tahda pulka, kas waſaru gānds gabjuschi un seemu skohlā ūanahk, skohlotajam algas wairak waijadsetu kā lihds schim.

Muhſu pagasta waldineeki pēsfreesch kr. Wirzawneku skohla leelaku algu, bet waj ir eewehrojuſchi, zif gan no Jaun-Platones pagasta tai skohlā behrnu atradisees; ja dauds, tad 4—5 buhs atrohnam no muhſejeem minetā skohlā; waj tad preeksch tahda masa skohlenu ūaita buhtu pagasta wega-kam wehrts zaur awiſehm pērahditees, ka teesiba esoht lihds spreest par Wirzawneku skohlas eeriktehm, kad pāſcha pagasta leela dala behrnu paleek bes nelahdas skohlas mahzibas? Kr. Wirzawas skohla ir weenkahrt par tahlu, un oħtram kahrtam wina ir wairak pilna kā waijaga bes Jaun-Platones pagasta behrnejem, no kr. Wirzawas un Wez-Platones behrnejem. Jo kr. Wirzawas leelam pagastam, kas kahdas 2 juhdēs plats un tīkpat garſch, un kuram ari buhs pee puſohtra tuhktosha wiħreeschu dweħseles, ween deretu bes tāhs Latweeschu an-ijses minetahs augtakħas klasses pee tagadejohs skohlas wehl oħtru tahdu skohlas namu zelt oħtrā pagasta malā, un ne wiš skohlenus tā dohmaht bahsi skohlas namā, kā kād fil-kis muzā ūabħusch, lai newar us oħtreem fahneem apgrēsteees; tāpat ari Wez-Platones pagastam buhtu lohti derigs faww īhpasch skohlas nams, jo skohlenu truhkums jau nebuhtu un weenam skohlotajam pohz sawas eespehjas buhtu darba pareiſi, un nebuhtu kā tagad kr. Wirzawas skohlotajam Weinberg k. bes laika ūimam japaleek; lai Deew̄s dohtu pagastu waldineekem apdohmigas galwas, ka ne-ukrauj sawam skohlotajam tik nepane-famas nastas, tā kā weenreis skohlotaju par ūaliħku lohni dabujiuschi krauj winam wirfu tik dauds, ka wiñsch pee wiſu leelakas zihniſchanahs sawu peenahkumu tomehr kā waijag newar ispildiht; ūakams wahrdas mahza; kā newar zelt, to newar nest, bet skohlotajam leek daschureiſ nest, kā newar zelt.

Newaru ūapraſt, kā Jaun-Platones pagasta wezakais to warejis eedohmaht, kr. Wirzawas skohla leelaku algu pēsfrees, kā augħċha minehxs, jo muhſu pagasta leela dala dehli un meitas paleek bes nelahdas skohlas apmekleſchanas, tamdeħl kā kr. Wirzawas skohla par tahlu, un kam ūigri buhtu us to taħlum u isbraukt, tee ta pardauds leela pilnuma

deħt paleek mahjā. Newaru ūapraſt, kā tas ir, kad dasch eeskata par derigu un waijadsgu tai minetā skohla algu paleelinaht, bet sawus pāſcha behrnus tanī nelaħsch wiš, bet fuhta Leel-Platones pagasta skohlā, laikam gan buhs tamdeħt, kā Leel Platones skohla buhs klahaku, ne kā ta skohla, pē kuras pēsfreesch leelaku algu, lai waretu palihdeht kr. Wirzawnekeem wiħu skohlotaju uſloħneht par to besgala leelu puhlinu.

Breksch kahdeem ūeħġiem gadeem muhſu zeen. dirigents von Denffer k. usruna ja muhſu pirmo, bixxu pāſcha wezakō deħl skohla waijadsgas ġemes atmehrifchanas, bet to-reisejs pag. wez. fanehma no mineta zeen. dirigent k. weenu gabalu ġemes no kahdas 8 puħra weetas no froħna mesħa preeksch skohlas grunts, kas winam turumā, bet no wiſa pagasta aħra, kur Jaun-Platoneekeem nelahdā wiħse nepafetu skohlas namu uſbuħweht. Kad toreis nu buhtu luħgħts, tik pat dauds ġemes no Jaun-Platones muisħas lauka preeksch waijadsgahs skohlas grunts, droħschi zerams, kā luħgħħana buhtu paklausita, un tad buhtu skohlas weeta pāſčā pagasta wiħdu un katra m-leħti fasneħs-sama, bet ne wiſs tur mesħa malā. Un kā dohma laſtajs, ta pati eerahdita ġeme wehl ūħħid, tħalli ne-apstrahdata un ne-apdiħwota!! — Wissu laiku un speħku mums aix-xehha tilta prozeſes. Waj nebuhtu warejuschi tāhs minetas 8 puħra weetas ġemes, kas preeksch skohlas eerahditas, isdoht us apstrahdaħħanu? Us galwo-ħchanu 10 rubl. f. par kātru puħra weetū buhtu gan rentes da-buħħts, tas buhtu 80 rubl. f. par godu, un par 6 ga-deem isnaħħtu 480 rubl. f. un tē jau buhtu preeksch skohlas nama uſbuħwes laba dala eemantota, bet tagad jaſaka „tu-tuħ!“

Muhſu pagasta amata wihi to tureiu par kaunu, kad weens Felgawas turumā pahrtigis froħna pagasts eedohmatu no Luteru palihdibas laħdes dħawħanahm kā iſluħgħtees preeksch pagasta skohlas nama uſbuħwes waijadsgibahm; kā zerams, ari nedohħu, un tomehr pāſči newar padohmu atrast, kā pē ūħħihs waijadsgibas tik, un tā tad ir ġapaleek bes skohlas. Kad pagasta amata wiħrus par skohla buħwi usruna, tad atħilda jau sinama: „kun meħs speħsim, jo pagasta kāse no naudas pawiżam tuħħcha“ un tahdā wiħse muhſu pagasta jau-nai audsej jopeeteek ar tahm mas nedelħam, kā muhju zeenig mahzitajis fa-aizina Leel-Wirzawas skohlā us eeswehtischanu fatafiħt, un tā tad dasbi ari teek aixwesti, kā mesħa nokerti, un pagehr lai eeksch ihha laika winn fatafiħ par derigeem preeksch eeswehtischanas, jo Leel-Wirzawneeki sawu skohlu ne-atħebħ us il-għiex laiku preeksch kaiminu pagasta eeswehtischanu behrnejem, un tā dasbi ūħħihs ūz-zitħam draudseħm, kur waretu weegħla kā pē eeswehtischanas tik.

Kad Deew̄s dohtu, kā muhſu tagadejam pagasta wezakom ta leeta ihxi pē ūħħihs kertohs, tad zits neħas netruħħtu, kā tik raudsiħt to skohla weetū no Jaun-Platones muisħas lauka iſgħadha, un waijadsgus kohħus no froħna mesħa luħgħees, un kād tas buhtu panahħts, tad ċħla buħwi ar zitħam mai-jadsgibahm us masaf ūħħihs ūħħihs isdoht; peneħħmejs ar ūxi libħi galam buħwi gatawu uſbuħwes, un tomeħħi pagasta waldisħħanai laika buhs deejgħi naudu no pagasta ekkafeereħt un ūnqas galwas naudas nemafatajus zeetaki pēsfrees pē qismi kħarran. Janoscheħlo ta naudas summa, kā aix-xehha 1873. gadā pagasta weetnekku pulks teem aħryu pagasta d'sħiħwodameem, kuri ūħħihs, kā galwas naudas maf-sħanu efoht nojelsta, nospreeda no parabda strikhekk, jo pag-

wez, issfazija, ka newarohit peedsiht. Waj nebuhtu rikstigaki bijis, kad pagasta weetneeku pulks buhtu peeprafijis, ka ta peedsihschana ir notikusi, waj pee peedsihschanas jau wiss ir isdarihts, ko pehz lifumeem war isdariht? — Ta nu tagad efam par muhsu pagasta daschadahm buhschanahm pahrruna-juschi, un to gan katriis lehti fapratihs, ja ta leeta buhtu zitadi waldita un wadita, tad Jaun-Platones pagastam nekadas ihpaschas malkaschanas preelsch fawa pagasta skohlas us-buhwes nebuhtu waijadfigas bijuschas, jo no tahm summahm, par to minetu semi 480 rubl., no nepeedsihtahm galwas nau-dahm pahri par 300 rubl. f. un no tilta prozezes, kas katraam faimneekam, bes ween trim (jo teem trim ta tilta waijadseja) ir malkafusji par 7 rubl. f., tas isnahk kohpā 266 rubl. f. Un kad krohnis kohkus un pagasts strahdneekus buhtu dewis, tad skohlas usbuhwei buhtu pilniga naudas teeža bijusi, bet nu nau nei naudas, nei skohlas. Sapratigi waldineeki ir leela Deewa dahwana. Kahds Jaun-Platoneeks.

Kahds Jaun-Platoneeks.

Eskolas mäises ohtra dala,

Io ar draugu valihdsbu argabdajs! Ludwig Heerwagen, Gaujenes draudsēs mahdzītājs.

Starp tahn latw. grahmatahm, ar ko isg. gads muhs ap-dahwinajis, gribam te ihpaschi peemineht scho „Skohlas maiseš“ ohtru dalu, ar ko tas wisai latw. tauntai labi pasib-stamais rafstneeks, zeen. Heerwagen mahzitajs muhs ir eepreezinajis un kas atkal pelnihstu gohda weetu. Jau preeksch 8 gadeem zeen. Heerwagen mahzitajs islaida laudis sawu Skohlas maiseš pirmo grahmatu, ko preeksch skohlnekeem bij aqgahdajis, lai ta buhtu kā ohtra kahpene no Schatza lasifchanas grahmataš. Schai gahrdai un weselgai Skohlas maisei radahs tik dauds draugu, ne ween skohlās, bet ari pa mahjahn, tā ka ta jau 5 reises bij no jouna jadruka un ir tagad atkal jau ispirkt. Bet wiſi tee, kas nu bij jau eepasinsches un zaur-gahjuſchi scho pirmo dalu, ar ilgoſchanohs gaidija pehz tabs ohtras dalas, kahdu zeen. Heerwagen mahzitajs bij apfohlis. Lai lasitaji par tahlaku kahpene eetiktu atkal dſitakas man-tibas. Schi grahmata nu ir isnahkuſi un buhs lohti dau-dseem par ihstu preeku. Sarakſtitajs ir us to luhkojis, ka ſneeds rakſtu pehz rakſta tā, ka lasitaji — un wiſpirms skohl-neku lasitaji ir eewebröti — no weeglakeem gabaleem nahk ar weenu gruhtaki lasamōs, tā ka war pee ihsti kohfchas lasifchanas tikt, kur ziteem preeks kluuſtees. Lai tai zelā kawekli tiktu pahrwareti, farakſtitajs ir weetahm cepinis ari tahdus gabalus, kas ar ohtradu rakſtu un sawadu rakſtibu, ir pat tahdus, kas sweschu un jaunpeetaifitu wahrdū labad labi smagi lasami. Starp rakſteem, kas grahmata atrohdahs, buhs gandrihs puſe no wiſeem is paſcha zeen. Heerwagen mahzitaja mihlas ſpalwas; mums tee ari leekahs tee vahrakee grahmata, bet tāpat dauds pateizibas pelnijufchi ari tee draugi un palihgi no Widsemes un Kursemes, kuru wahdeem Lat-wijā laba ſkana un kuru rakſtus waj nu kā originalus waj pahrzeblumus grahmata atrohdam. Bet ne ween us to grahmatu grib kalpoht, ka teizamus lasitajus un mehles weiklibu audsina, bet grib gabalu pa gabalam ari lasitaja garam doht breedumu, un pee wiſas vrahla iſkohpſchanas valihdsiga buht, ar jaunahm lectahm eepasihſtinadama un firdis vajiladama. Turklaht grahmata patura ar weenu ari to wehrā, ka grib latweeschu lasitajeem rohkā dohtees, tapehz ta gan nem runā leetas is zitahm ſemehm un tahlahm puſebm, bet tas ſtipra-

kaas pawedeens ar ween laiftahs ap lasitaju dahrgu tehwiju; mihtas tehwimes jaukumi un eewehrojumi, teikas un wehsture un lahdas wifas tahs straumes un pilites, kuras djsihwe laiftahs, nahk laftajeem preefschâ un atgahdinadamas un paskubinadamas feen pee mihtas tehwijas.

Grahmata lasītājs atradihās 1) 17 teikas, gandrihi wifas Baltijā augusčas, 2) 13 stahstu gabalus, 3) Dabas finas 20 rakstos, 4) Webstures finas 17 rakstos, kas wiſi ap teh-wiju darbojahās, 5) Geografijas finas 27 gabaldōs, 6) 32 dīesmas, tautas dīesminas, kā ari pāhrzehlumi no latve- ūku teizameem dīesmineekiem.

Zerams, ka ari fchi Skohlas maiſe, kas deht ifſch'kirscha-nas no pirmahs datas ir ar farkaneem wirſraſta eeſahkuma wahrdeem (tä ka to warehs faukt par farkano Skohlas maiſi) drihſumā buhs ifſirkta; warehs tad, kad ifſdeweiji pee ohreas drukas ſtahs, wehl weens un ohres ſawas wehleſchanahs no malas peenest; tur tad ari ifſdils daschi drukas miſejuſi (Sibirijas leeluma un Berlines eedſihw. ſkaita u. z.), warehs da-bas ſinas weetahm pahrstrahdaht, walodu nogludinah, war-buht wehl peelikt daſhas farunafchanahs, kahdas tagad tik tais pahri beidsamajās dſeeſmās atrohdam, warbuht ari wehl kahdu gabalu ar augſch'ſemiflu walodas ifſlohfni, kas laſita-jeem buhtu par preeku un pee-augſchanu weiklibā.

Daram tad lasitajus us f'ho derigu grahmatu usmanigus; winu warehs wisas grahmatu bohdes dabuht, makfa stiprā wahkā eeseeta tikai 50 kap. Wehlam tai dauds, dauds draugu!

Newainiba behdâs.

Leipzicas pilsehta tuwumā preeskch ne-ilga laika tika weens gaſtuschneeks atraſſis nokautē. Slepkawan nebij ne-kahdas pehdas peedsenamas, bet dohmas wiſwairak krita us nokautaja audſekni, kaſ ar nelaiki jau dauds gadus bij ſihwā eenaidā dſihwojis un ari pehz notikuscha ſlepkawigas darba bij ſchahdus tahdus wahrdus iſmehtajis. Daschus mehneſchus atpakaſ teefas fanehma ſcho wihrū zeeti un zehla pret winu to ſuhdsibu par ſlepkawigū. Winsch bij apprezehts; ſeewa un trihs behrnini, kam nu peepeſchi bij apgahdneeks panemts, krita dſilas behdās un bresfmigā truhkumā; wiſi lihdſchiniige draugi un paſihtami atwilkahs no apbehdinatahs familijas, neweens negribeja ar ſlepkawa ſeewu un behrneem darbotees, nei teem dewa pelnas nei paſneedſa paſihdsibu, ta ka bij pehdigā pohtā krituſchi; kur teem wehl kahdas leetinas bij, taſ weena pakal oħtrai aifgahja, ka waretu dauds mas wehl uſtretees. Seemas ſwehtku wakarā bij jau to pehdigu iſdewuſchi un iſtabinā wehl tik bij weena weza ſlaſte un 2 krehſli. Behrnini eerađuſchi seemas ſwehtkōs puſchketu egliti redſeht, tekaja ap mahti un luhdſahs, lai jel egliti taisoht; mahteischee balsi ka naſchi ſirdi grafsija, jo tai nebij ne grafscha, ar ko behrnieem preeku rāhdikt. Tē us reiſi dſied pee durwiſhklauwejam, durwiſ atwerahs un eenahk iſbahlejis wihrs, behrninu tehw̄s. Teeſa seemas ſwehtku festdeen bij galigo ſprendumu taisiſju un atrađuſi, ka ſhiſ wihrs pee taħs ſlepkawigas ir ſkaidri newainigs un ka pawiſam zits ir taſ ſlepkawa. Wihrs bij newainigs fuhrū gruhtu zeetuma laiku dabujis aifwadiht un peeredſeht, ka wiha gohda wahrdes tohp negohdā gremdehts. Iſtukſhotajā iſtabinā eenahzis un fawejt behdu iſdehdejuſchus gihmus redſedams wihrs it ka prahā aifnemts ilgu laiku ſtabweja, kamehr beidſoht us weenu no teem atl-

kuscheem krehfleem atspeedees ar ihseem wahrdeem isteiza, kas notizis, ka wina newainiba gaismā nahkuſi. Masee sawā behrnu prahā mas no tam ko fajehdsā, til lubdsahs, lai seemas fwehtku egliti puschkojoh. Rewaredama atginatees mahte kad ne wairak, tad grib behrnus nowest lihds fwehtku tigus plazim, lai jel papreezajahs tahs dahnas redsoht, ko ziti laimigaki wezali fwehtu wakar paka grohsōs preeksch saweem miheem behrnineem. Wina samekle tohs pahri lakanus, ar ko behrnkus apfegt un pati kahdu lupatu apnehuſees tek nu us tigus plazi. Gar kahdu trakteeri garam ei-mohit, tur pahri zilwekeem azis durahs tahs feewinas un to behrninu nabadsigais apgehrbs, peenahl wehl weens un pafatijees faka, ka ta eſoht ta wihra feewa, kas schodeen ka pilnigi newainigš no zeetuma islaists walā; fahl weens un ohtrs uswedinaht us kahdu dahnau preeksch scheem nabadſineem. Jhsā brihdi ir ari laba teefina ehdamio teetu un nau-das sawahkts, to fuhta tuhdal us to nabagu dſihwolli. Ge-ei-mohit nesejeem gan ſirdis ſakustejahs wiſu redsoht. Mahte bij sawu beidsamo graſi iſdewuſi un nopirkusees eglites weetā pahri ſaku ſarinu, ſlaſte bij apklahta or masu lakanu un tur wirſu nolikti tee ſalee ſarini un blakam maſs fwezites gals un apkahrt lehkaja preeka pilni tee 3 behrnini un galwas noduh-rufchi afaras flauzija tehwš, mahte. Tee mihti dahwinataji neſpehja ſcho behdu bildi noredſeht, sawu miheſtibas dahnau ar pahri wahrdeem paſneeguſchi dewahs atpakal un ka dſirdam, laſa wehl no jauna un jo ſirdigi dahnas kohpā, ka waretu tai nabaga ſamilijai, kas bes wiſas wainas pee pofta malas nogruhsta, atkal uſpalihdſeht. Bet kad ari preekſch pahrtiſchanas wiſs taptu ſagahdahts zaur kristigahm lihds-zeetigahm ſirdihm, waj tas wiſs war atſwehrt tahs behdu un ſlumju naſtas, kas tahs newainigas dwehſeles til dſili grem-dejuſchias un ſlumdinajuſchias?

Dſeedataju lahſts.

(Pahreſteſ.)

Pils wezōs laikōs bija it augsta, grefniga,
Is tablahm ſemes malahm to redſeht wareja,
Tai apkahrt ſteepahs dahrſi un ſlaidras upites,
Bij ſaukumi pahrleku tur eelſchā preezatees.

Tur waldijs weens lehnifch, kas lohti bagats bij,
Wiſch fehdeja us trohni, it tumſch tas iſſlatij.
Reis us ſcho pili nahza weens pahris dſeedataj,
Tas weens bij ſlaids un ſeedohts, tas ohtris wez̄ no waig'.

Tas wezais fehd us ſirgu ar sawu ſpehlu leet',
Tas jounais ſteidsahs blakam ar tschakleem ſohleem eet.
Tas wezais teiz us jauno: "Dehls labi ſataifees,
Preekſch lehnina ſew jadſeed, waj ſirds tam newehrfees."

Jau ſtahw pee leepleem wahrteem tas dſeedataju pahrs,
Un apkahrt ap teem ſtahjahs leels klauſtaju bars.
Tas lehnifch fehſch us trohni, wiſch breeſmigš iſſkatahs,
Bet lehninene blakam it mihlig' luhkojahs.

Nu wini ſahla dſeedaht it krabſchau meldinu
Un wiſi apkahrt klauſahs us wina dſeeſmianu,
Sirds lihſt tai lehninenei tahs balsis eelkauſoht,
Ta ſteepahs, yuki rohla, to jauno appuſchkoht.

"Juhs eſeet manu ſaimi jau pee ſew mihlufchi,
Ir manas ſeewas ſirdi nu buhfeet ſagufchi."
Ta brebz tas lehnifch duſmās un ſweeda ſohbini,
Kas jauneklam iſlehja ar ſtraumehm aſini.

Tas wezais to ſatwehris eetina mehteli
Un zehla to us ſirgu un gabja ſlumigi.
Pee piles leepleem wahrteem wiſch weenreis wehl noſtahj,
Treez kohlli tur pret ſtabu, ka drupas ſem' apkahj.

Tad fauza tas, ka breeſmig' zaur pili norihbe:
"Ak wai! Juhs leynee ſtabi! Ta druhpeet Juhs ir ſchē!
Nekad lai dſeeſmas ſkana ſchē wairs neſfanetu,
Tik no puhschanu waidus lai ſchelten dſirdetu!"

Wai Jums, Juhs kohſchee dahrſi ar augleem pilditi!
Jums ſakalſt buhs! No tahrveem lai tohpat ſa-ehſti!
Ak wai tew, leelais ſlepaw', kas dſeeſmu waijaji,
Tawſ wahrds lai netohp minehts, ef' aifmirſts muhſchigi!"

Tas wezais to ir fauzis, to debes dſirdeja,
Ta pils ir iſpohtita, tee muhri ſagrue;
Un leelo dahrſu weetā, ir klaſs nosuhnojs lauks,
Tur upite wairs netek, wiſs iſſkatahs nejauks.

Tas lehnifch nawa ſinams, pawifam aifmirſts ir
Un wina wahrds nau minams, neveens to nepaſiſt.
Reds dſeedataju lahſtu! ko tas iſdarija
Un veemini ſchō ſtabtu, ko tew tas ſludina. —

J. Wallrath.

Lihgſmibas naſta.

Pariſe dſihwoja wezais Frantschu dſeeſmineeks Miſcho.
7. Dezember wakarā wiſch bij kahdā konzertē, kur weenu no
wina dſeeſmahm preekſchā laſiſa. Klaufitajeem ta dſeeſma
lohti patika un rohkas plauſchkinadami tee fauza pehz dſeeſ-
mineela; pee rohkas wadihſt iſnahza us bihni 82 gadus we-
zais ſirmgalwiſ Miſcho un pateizahs par to gohdu. Zehlaſs
nu jo warena, trohſna pilna labyatikſchanas parahdifchana.
Širmgalwiſ preeka aifgrahbts, til ko ſpehja lihds ſawam
krehſlam no-eet, te apgihba un bij ari ar preeka afaru azis
ſawu garu iſlaidis.

Gekeem geku alga.

Kahds balbeeris Amerikā redſedams, ka no amata mas at-
lez, ir ko jaunu iſgudrojis un eetaiſijs laſareti preekſch pli-
galwiſem un iſdaudſina, ka wiſch ſpehj to plikalo galwu ar ma-
teem, kahduſ ſeen grib, apaudeſeht. Wiſch iſſludina, ka mati ir
augi un kad galwas lauks labi eelohpts, tad teem waijag
kupli augt, kur tohs ſtabda. Katram ſlimneekam waijag nau-
das ſummu epreekſch eemakſaht. Tad nu wiſch dabuhn dſir-
deht, ka leeta nau wiſ til weegla, bet lohti ſahpiga, jo ar
adatahm kats jauns matinsch ir apakſch ahdas jaſeedeeds, lai
netohp iſkuſtinahs, kamehr pats eefalnojabs. War iſwehle-
tees, kahduſ matus grib un ja ſilweka mati par dahrgu, tad
war ſirga krehpes, kas jo ſtipras, likt uſſprauſtees. Un ko
dohmajeet, netruhgiſ weegliſchu, kas tai leetai tigejuſchi un
ſawu naudinu blehdim peeneſuſchi un piſkgalwjī bijuſchi un
paſlikuſchi.

Paſaules eedſihwotaju ſkaitis

pehz jaunakajeem aprehkinumeem buhtu ſepat 1400 milioni,
prohti:

Aſija . . .	788	milioni	dwehſeles.
Eiropā . . .	300	"	"
Aſtrikā . . .	203	"	"
Amerikā . . .	85	"	"
Australijā un paſ- falabm . . .	5	"	"

Gandrihs trefcha daļa no wiſeem paſaules eedſihwotajeem
mahjo tai weenā Aſiņas valsti (425 milioni); pehz tas us
zilweku ſkaita luhkojoh naht Indijas ſemes ar 240 milioni
u. t. j. pr.

Qabas laimes lasitajeem!

Pa 500 rubl. winnisti:

Sekcija.	Bil.	Sekcija.	Bil.	Sekcija.	Bil.	Sekcija.	Bil.
00,050	18	04,995	42	10,092	46	15,908	20
00,159	5	05,110	32	10,266	49	15,933	35
00,193	30	05,113	34	10,282	34	15,935	21
00,237	36	05,144	1	10,369	30	15,981	49
00,279	39	05,537	21	10,429	17	16,148	33
00,261	13	05,582	32	10,439	49	16,150	44
00,544	32	05,620	22	10,705	40	16,223	47
00,548	20	05,649	46	10,748	46	16,227	20
00,649	2	05,691	43	10,879	36	16,450	3
00,660	17	05,744	38	10,892	26	16,537	12
00,756	46	05,808	46	10,921	11	16,596	31
00,757	38	05,858	12	10,969	18	16,628	42
00,809	23	05,904	32	11,048	9	16,660	21
00,830	20	05,992	50	11,126	38	16,733	44
00,876	2	06,042	35	11,297	5	16,836	36
00,013	21	06,125	3	11,342	24	16,859	14
00,031	31	06,203	15	11,375	32	16,959	18
00,076	41	06,342	35	11,471	47	16,966	38
01,017	36	06,380	5	11,477	13	17,031	50
01,278	21	06,419	34	11,514	19	17,057	20
91,291	15	06,572	23	11,634	4	17,066	37
01,347	5	06,625	13	11,670	47	17,148	35
01,375	4	06,636	12	11,690	44	17,218	12
01,381	5	06,654	49	11,702	34	17,294	47
01,393	10	06,659	17	11,724	12	17,384	37
01,647	1	06,706	41	11,753	21	17,483	11
01,649	18	06,707	35	11,776	12	17,688	36
01,670	6	06,808	48	11,780	6	17,922	9
01,885	7	06,859	17	11,791	49	17,955	38
01,945	34	06,864	7	11,848	23	17,976	18
01,951	44	07,066	1	11,879	4	18,030	14
02,143	1	07,109	26	11,900	29	18,073	36
02,326	38	07,307	37	12,044	22	18,116	37
02,334	8	07,307	42	12,411	33	18,121	7
02,391	28	07,319	27	12,551	20	18,136	32
02,652	14	07,370	17	12,642	32	18,257	34
02,681	21	07,384	28	12,869	21	18,265	12
02,726	45	07,391	24	12,902	16	18,371	48
22,873	4	07,468	3	12,912	31	18,423	13
03,953	3	07,530	5	12,930	21	18,489	43
03,290	35	07,631	45	12,990	50	18,557	30
03,419	6	07,913	18	13,160	45	18,563	42
03,872	49	07,971	6	13,248	23	18,565	6
04,886	11	08,145	45	13,268	50	18,656	22
04,013	24	08,151	34	13,454	37	18,669	15
04,106	13	08,201	31	13,526	46	18,819	18
04,149	31	08,241	37	13,578	38	18,819	34
04,211	25	08,377	33	14,060	32	18,824	34
04,217	38	08,481	41	14,098	36	18,901	40
04,224	50	08,546	29	14,218	38	18,990	27
04,292	50	08,635	21	14,442	31	19,040	3
04,381	4	08,797	25	14,479	14	19,174	9
04,425	34	08,948	15	14,486	23	19,195	10
04,451	47	08,988	10	14,518	42	19,334	28
04,474	36	09,030	6	14,541	7	19,359	27
04,520	29	09,076	30	14,788	5	19,373	4
04,521	14	09,404	45	14,923	34	19,454	34
04,522	14	09,419	50	15,023	15	19,614	34
04,584	25	09,459	34	10,035	26	19,619	40
04,756	31	09,640	29	15,056	45	19,625	35
04,822	2	09,701	5	15,504	32	19,662	21
04,873	46	09,744	12	15,546	14	19,735	36
04,889	21	09,874	49	15,663	3	19,787	20
04,939	25	09,992	47	15,852	38	19,947	49
04,960	50	10,085	9	15,873	44	19,959	32

Wijjanakahs sinas.

Giropas leelwalstis dabujuscas rakstu, kurā Don Alfonso
schahm sin, ka Spanijas tehnika trohni pēcehmis. Waldi-
bas kara kugi apšauda Karlistu zetolksni Zarauz. Englantes
bankieri (naudas andelmarci), kas bij apsoblījuschees Don Kar-
lofam preefsch kara weschanas waisadīgu naudu leeneht, lattei-
kuschi, ka to us preekshu wairē nedohschoh. Zahdas pat sinas
ari nahk no wixa Austrijas draugeem un tad nu bes naudas
karu newar west, turklahd ari laba teesa wirfneku Karlos ar-
miju atstahjuschi un jaunam tehnikam pēveedrojuſchees, tad
nu gan war atkal sahkt zereht, ka ſchis aſinains brahku karſch
warbuht drihs beigſees.

Montenegro masai walstei tahdas fakihwes ar Turziju zeh-lufshahs, ka awises jau slipri fahf daudsinahf par karu, kas starv abahm schahm waistihm gaidams. Taifniba ir us Montenegro puves un nu Eiropas leelwaldibas rauga Turku waldibu peelaust, lai Montenegroescheem ispilda, ko fcheem parahda. Ta fakihwe zehlupees zaur slevkawibas darbeem, ko ziti Turki pret Montenegroescheem Padgorizas meestä padarijuschi un nu Turku waldiba negrib wainigohs, ka likums to pagehr, ar nahwi noteefahf. Telegraafss par scho fastrihdeschanoths Jiao, ka Turku waldiba sohlotees pee meera turetees.

Pehterburgā tohp beedriba eezelta, kas firguš nem apdrohschinashanā, kas starp 3—13 gadem vezi. Kas fawu firgu vret nahwes schai beedribā grib eepirk, tam par gadu jamakfa 1—6 prazentes no firga wehrības. Ari preeksch ziteem lohpeem sahda apdrohschinashanas beedriba Pehterburgā teek eezelta.

R. S-Z.

Preefsch **Intervalihdsibas lahdes** ir dahwanaš eemakfatas 1874. g. beigās vee Leepajaš aprinka komitejas zaur zeen. draudses mahzitajeem: no Slekfas dr. 7 rubl., Saldus dr. 20 rubl., Nihzes dr. 20 rubl., turklahtwehl 30 r., ko Nihzes dr. lohzeeklis Pehter Silleneek mirdams palihds. lahdei dahwinajis, kohpā 50 rubl., Embotes dr. $22\frac{1}{2}$ r., Walteiku dr. 10 r., Kuldigas latv. dr. 36 r., Rindes dr. 25 r., Kuldigas wahz. dr. 114 r., Jwandes dr. 3 r., Rendas-Ufmas dr. 14 r. 35 kap. (no tam 6 rubl. 97 kap. preefsch lutereem Sibirijā), Grohbinaš dr. 17 r. 6. kap., Apriku dr. 16 rubl., Wentspils dr. 44 rubl., Ruzawas dr. 5 r., Landes-Ufchawas dr. 50 r., Dundagas dr. 7 r., Irbes dr. 6 r., Seemei-Durbes dr. 25 r., Skrundes dr. 6 r., Pušes dr. 30 rubl.

R. Rieniš,
no Lēpajaš aprīķa komit. puses.

Breifsch Jelgawas latw. kurlmehmo skohlaš eemakfati:

no Bauskas latv. dr.	12 rub. — kāp.
„Jelgavas latv. pilsehtā draudses wehl .	19 " 5 "
Spahrkāstē pee skohlas wahrteem atradahs	
tai laikā no 1. Juli līdz 31. Dezember	
1874. gadā	18 " 18½ "

Yelagwā, 4, Janwar 1875.

Mahz. R. Schulz,

